

Kemikaali ohutuskaart

vastavalt EC Direktiivile 1907/2006

FALCON FORTE

Koostamise kuupäev: 13.05.2010

1. TOIMEAINE/VALMISTISE JA TOOTJA IDENTIFITSEERIMINE

Toote nimi: FALCON FORTE
Toote kood (UVP): 79007353
Kasutusala: fungitsiid

Tootja: Bayer CropScience AG
Alfred-Nobel-Straße 50
40789 Monheim
Germany

Telefon: +49(0)69-305-5748
Faks: +49(0)69-305-80950
Vastutav osakond: Material and Transport Safety Management
+49(0)69-305-82369/12588

Kohalik hädaabi number: 112

Esindaja Eestis: Bayer OÜ
Bayer CropScience
Lõõtsa 2
Tallinn
Telefon: +372 51 66 215
Faks: +372 655 8566

2. OHTLIKKUS

Riskilased inimesele ja keskkonnale:

Kahjulik sissehingamisel ja allaneelamisel.
Silmade kahjustamise tõsine oht.
Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
Võimalik loote kahjustamise oht.

3. KOOSTIS/INFORMATSIOON KOOSTISAINETE KOHTA

Kemikaal sisaldab:

Emulsioonikontsentraat (EC)
protiokonasool 53 g/l, spiroksamiin 224 g/l, tebukonasool 148 g/l,

Ohtlikud koostisained:

Kemikaali nimetus	CAS-Nr. / EINECS-Nr.	Ohutunnused	Riskilased	Kontsentratsioon [%]
Protiokonasool	178928-70-6	N	R51/53	5,41
Tebukonasool	107534-96-3	Xn, N	R22, R51/53,	15,10

	4036402		R63	
Spiroksamiin	118134-30-8	Xn, N	R20/21/22, R38, R43, R50/53	22,86
N,N-Dimetüülkapramiidi (14433-76-2) ja N,N-Dimetüülkaprüülamiidi (1118-92-9) segu		Xn	R22, R38, R41	> 25,00

Riskilauseste täielik tekst esitatud punktis 16.

4. ESMAABI

Üldinformatsioon:

Eemaldada otsekohe preparaadiga kokkupuutunud või läbiimbunud riided ning kahjutustada ohutult. Viia kannatanu ohutsoonist eemale. Teadvusekaotuse ohu puhul asetada/ transportida stabiilses, külili asendis.

Sissehingamisel:

Viia kannatanu värske õhu kätte. Hoida soojas ning lasta puhata. Pöörduda koheselt arsti poole.

Kokkupuutel nahaga:

Pesta koheselt rohke vee ja seebiga, võimalusel polüetüleenglükool 400-ga. Lõpuks loputada veega.

Silma sattumisel:

Loputada silmi otsekohe rohke veega, ka silmalaugude alt, vähemalt 15 min. Eemaldada kontaktläätsed (kui on) esimese 5 min järel ning jätkata loputamist. Silmaärrituse tekkimisel ja püsimisel pöörduda silmaarsti poole.

Allaneelamisel:

Mitte esile kutsuda oksendamist. Pöörduda koheselt arsti poole. Loputada suud rohke veega.

Informatsioon arstile:

Ravi sümptomaatiline.

Maoloputus ei ole üldjuhul vajalik. Kui alla neelati suurem kogus kemikaali (rohkem kui suutäis), manustada aktiveeritud sütt ja Na-sulfaati.

5. TEGUTSEMINE TULEKAHJU KORRAL

Sobivad kustutusvahendid:

piserdatav veejuga
kustutuspulber CO₂

vaht
liiv

Spetsiifilised ohud kustutustööde ajal:

Tulekahju puhul võivad eralduda järgmised gaasid:
vesiniktsüaniid (vesiniktsüaniidhape)
süsinikmonooksiid (CO)
lämmastikoksiidid (NOx)
vääveloksiidid

Tuletõrjajate kaitsevahendid:

Tulekahju ja/või plahvatuse korral vältida suitsu ja udu sissehingamist. Kanda hingamisteede kaitsevahendeid.

Lisainformatsioon:

Koguda mahavalgunud kustutusmaterjal.
Vältida tulekahju kustutusvee sattumist veekogudesse ja kanalisatsiooni.

---

6. ÕNNETUSE VÄLTIMISE ABINÕUD

Isikukaitsemeetmed:

Vältida kokkupuudet mahavalgunud kemikaaliga või kemikaaliga saastunud pindadega.
Kanda isikukaitsevahendeid.

Keskkonnakaitse meetmed:

Takistada preparaadi sattumist pinnasesse ja pinna- või põhjavette/kanalisatsiooni.

Saastuse likvideerimise meetmed:

Koguda mahavalgunud kemikaal absorbeerivate materjalidega (nt liiv, silikoongel, happeline või universaalne sidusaine, saepuru).
Kühveldada mahavalgunud materjal kindlalt suletud vastavalt märgistatud konteinerisse ja viia ohtlike jäätmete kogumiskohta.
Puhastada põrandad ja teised saastunud pinnad põhjalikult, järgides keskkonnakaitsenõudeid.

Lisainformatsioon:

Informatsioon isikukaitsevahendite kohta – vt punkt 8
Informatsioon jäätmekäitluse kohta - vt punkt 13

---

7. KÄITLEMINE JA HOIUSTAMINE

Käitlemine

Ohutu käitlemise nõuded:

Kasutada ainult nõuetekohaselt ventileeritavates ruumides.

Tulekahjust ja plahvatusest hoidumise nõuded:

Hoida eemal kuumusest ja süttimisallikast.

Hoiustamine

Nõuded hoiuruumidele ja pakenditele:

Vältida kõrvaliste isikute ligipääsu kemikaalide hoiuruumile.

Hoida pakend tihedalt suletuna kuivas, jahedas, hästiventileeritavas ruumis.

Üldised säilitusnõuded:

Hoida eemal toiduainest, joogist ja loomasöödast.

Stabiilne säilitamine:

Hoida temperatuuril -10...+35°C.

---

8. MÕJU INIMESELE, ISIKUKAITSEVAHENDID

Töökoha kontrolli parameetrid

Komponendid	CAS-Nr.	Kontrolli parameetrid	Täiendatud	Alus
Protiokonasool	178928-70-6	1,4 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*
Tebukonasool	107534-96-3	0,2 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*
Spiroksamiin	118134-30-8	0,57 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*

*OES BCS: Internal Bayer CropScience "Occupational Exposure Standard"

Isikukaitsevahendid

Tavalisel käitlemisel ja kasutamisel järgige kasutusjuhendi nõudeid. Muudel juhtudel kehtivad alljärgnevad soovitused:

Hingamisteede kaitse:	Lahtises pakendis oleva kemikaali käitlemisel ning kui on nahaga kokkupuute oht: Tolmumask Mitmeotstarbeline filter ABEK/B2
Käte kaitse:	Kanda CE-markeeringuga (või samaväärseid) nitril-kummikindaid (minimaalne paksus 0,40 mm). Kemikaaliga määratud kindad pesta. Kui on määratud kinnaste sisepind, kindad on läbikulunud või kui välispinda ei ole võimalik kemikaalist puhastada, kahjutustada. Pesta käed alati enne sööki, suitsetamist või tualeti kasutamist.
Silmade kaitse:	Külgkaitsega kaitseprillid, tüüp EN166 (kasutusala 5 või samaväärne)
Naha ja kehapiirkondade kaitse:	Kanda standardset kaitseriietus ja -ülikonda tüüp 3. Võimalusel kanda alati 2 kihti rõivaid. Polüester/puuvill või puuvillased alusriided on soovitatavad kanda kemikaalikindla kaitseriietuse all ning tuleb regulaarselt professionaalselt pesta. Kui kaitseülikond on märgunud, ülepritsitud või märkimisväärselt määratud kemikaalist, puhastada niihästi kui võimalik, eemaldada seejärel ettevaatlikult ja kahjutustada ohutult vastavalt valmistaja soovitudele.

Hügieenimeetmed:

- Vältida kemikaali sattumist nahale, silma ja riieetele.
- Hoida tööriided eraldi.
- Pesta käed koheselt pärast töö lõppu, vajadusel minna duši alla.
- Eemaldada kemikaaliga läbiimibunud ja määratud rõivad koheselt ning puhastada need hoolikalt enne järgmist kasutamiskorda.
- Rõivad, mida ei õnnestu puhastada, tuleb hävitada (põletada).
- Pesta käed enne töovaheaega ja tööpäeva lõpul.

---

9. FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

Välimus

Olek, vorm	Vedelik, selge kuni kergelt hägune
Värvus	Helepruun
Lõhn	Aromaatne

Ohutusandmed

pH	7 – 9 1,0 % (20 °C) juures
Leekpunkt	>144,5 °C
Süttimistemperatuur	320 °C
Tihedus	ca. 0,98 g/ml temperatuuril 20 °C

---

10. STABIILSUS JA REAKTSIOONIVÕIME

Ohtlikud reaktsioonid: Nõuetekohasel käitlemisel ja säilitamisel ohtlikke reaktsioone ei teki.

---

11. TOKSIKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Akuutne oraalne toksilisus LD50 (rott) 2,000 mg/kg

Akuutne inhalatiivne toksilisus:	LC50 (rott) ca. 2.528 mg/l Toimeaeg: 4 h
Akuutne dermaalne toksilisus	LD50 (rott) >2,000 mg/kg
Nahaärritus	Ei ole ärritav (küülik)
Silmade ärritus	Silmade kahjustamise tõsine oht (küülik)
Ülitundlikkus	Tekitab ülitundlikkust (hiir) OECD Test eeskiri 429, lokaalse lümfisõlme analüüs (LLNA)

---

12. ÖKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Ökotoksikoloogiline mõju

Toksilisus kaladele	LC50 (vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)) 1,83 mg/l Mõju kestus: 96 h Esitatud väärtus kehtib toimeaine protiokonasool kohta.
Toksilisus kaladele	LC50 (sinilõpuseline päikesekala (<i>Lepomis macrochirus</i>)) 7,13 mg/l Mõju kestus: 96 h Esitatud väärtus kehtib toimeaine spiroksamiin kohta.
Toksilisus kaladele	LC50 (vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)) 4,4 mg/l Mõju kestus: 96 h Esitatud väärtus kehtib toimeaine tebukonasool kohta.
Toksilisus vesikirbule	EC50 (vesikirp (<i>Daphnia magna</i>)) 1,3 mg/l Mõju kestus: 48 h Esitatud väärtus kehtib toimeaine protiokonasool kohta.
Toksilisus vesikirbule	EC50 (vesikirp (<i>Daphnia magna</i>)) 2,79 mg/l Mõju kestus: 48 h Esitatud väärtus kehtib toimeaine spiroksamiin kohta.
Toksilisus vesikirbule	EC50 (vesikirp (<i>Daphnia magna</i>)) 3 mg/l Mõju kestus: 48 h Esitatud väärtus kehtib toimeaine tebukonasool kohta.
Toksilisus vetikatele	EC50 (<i>Desmodesmus subspicatus</i>) 0,127 mg/l Mõju kestus ja kasvukiirus: 72 h

---

13. JÄÄTMEKÄITLUSE VIIS

Kemikaal

Preparaat viia vastavalt märgistatud konteineris ohtlike jäätmete käitlejale kahjutustamiseks põletamise teel vastavalt Eesti Vabariigis sätestatud eeskirjadele. Suuremate kemikaalikoguste kahjutustamiseks pöörduda valmistajatehase poole.

Kasutamata toote jäätmeklass:

020108 agrokemikaali jäätmed, mis sisaldavad ohtlikke aineid

---

14. VEONÕUDED

ADR/RID/ADNR

UN-Nr	3082
Märgistus	9
Pakendi grupp	III
Ohuklass.	90
Toote kirjeldus	UN 3082 KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S (SPIROKSAMIINI LAHUS)
Tunneli kood	E

Klassifikatsioon ei kehti tankeriga transpordil siseveekogudel. Lisateabe saamiseks pöörduge tootja esindaja poole.

IMDG

UN-Nr	3082
klass	9
Pakendi grupp	III
EmS	F-A , S-F
Toote kirjeldus	UN 3082 KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S (SPIROKSAMIINI LAHUS)

IATA

UN-Nr	3082
klass	9
Pakendi grupp	III
Toote kirjeldus	UN 3082 KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S (SPIROKSAMIINI LAHUS)

---

15. REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID

Kemikaal on klassifitseeritakse ja märgistatakse vastavalt EC Ohtlike Valmististe Direktiivile 1999/45/EC.

Klassifikatsioon:

Märgistus vastavalt EEC Direktiivile

Etiketile märgitavad ohtlikud komponendid/toimeained:

- Protiokonasool
- Spiroksamiin
- Tebukonasool

Sümbolid

Xn	Kahjulik
N	Keskkonnaohtlik

R-laused

R20/21/22	Kahjulik sissehingamisel, kokkupuutel nahaga ja allaneelamisel.
R41	Silmade kahjustamise tõsine oht.
R43	Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
R50/53	Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
R63	Võimalik loote kahjustamise oht.

S-laused

S26	Silma sattumisel loputada kohe rohke veega ja pöörduda arsti poole
S36/37/39	Kanda sobivat kaitseriietust, -kindaid ja silmade või näokaitset
S35	Kemikaal ja pakend tuleb jäätmetena hävitada ohutult
S57	Keskkonnasaaste vältimiseks kasutada sobivat pakendit

Lisatakse etiketile:

Vältimaks ohtu inimesele ja keskkonnale tuleb järgida kasutusjuhendi nõudeid.

---

16. MUU INFORMATSIOON

Muu teave:

Punktis 3 toodud R-lausetes sisu:

R20/21/22	Kahjulik sissehingamisel, kokkupuutel nahaga ja allaneelamisel.
R22	Kahjulik allaneelamisel.
R38	Ärritab nahka.
R41	Silmade kahjustamise tõsine oht.

R43	Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
R50/53	Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
R51/53	Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
R63	Võimalik loote kahjustamise oht.

Käesolev Ohutuskaart on koostatud järgides Regulatsioon (EC) 1907/2006 juhiseid. Ohutuskaart täiendab preparaadi kasutusjuhendit, kuid ei asenda seda. Kemikaali ohutuskaardis esitatud informatsioon põhineb selle koostamise hetkel olemasolevatel teadmistel. Kasutajatel palutakse meeles pidada, et kemikaali kasutamine muul, kui selleks ettenähtud viisil, võib olla ohtlik. Ohutuskaardis esitatud teave on kooskõlas EEC seadusandlusega. Kemikaali kasutamisel Eesti Vabariigis järgida Eesti Vabariigis kehtivat seadusandlust kemikaalide ohutu käitlemise, hoiustamise, kahjutustamise jm kohta.